



Pohjoismaiden neuvosto

26.9.2016

Ved Stranden 18
DK-1061 København K

Vastaus kysymykseen E 23/2016

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitusten vastaus kirjalliseen kysymykseen E 23/2016 biomassan ja biopolttoaineiden käyttöön liittyvien EU-direktiivien koordinoinnista

Kirjallinen kysymys

EU-komissio valmistelelee vuoden 2020 jälkeistä jaksoa koskevaa uusiutuvan energian direktiiviä. Komission suunnitelman mukaan työ jatkuu vuoteen 2017 asti. Kyseinen direktiivi on osa EU:n energiaunionin ja ilmastosuunnitelman laajaa sääntelytyötä, jonka tavoitteena on, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja että 27 prosenttia energiahuollosta on peräisin uusiutuvista energianlähteistä.

Euroopan mittakaavassa Ruotsi ja Suomi ovat erityisesti metsästä peräisin olevan biomassan johtavia käyttäjiä. Myös Tanskassa biomassan käyttö on lisääntynyt voimakkaasti. Norjalla on edellytyksiä lisätä biomassan käyttöä.

Bioenergian käyttöä säätelevät Pohjoismaissa EU:n säännöt, muun muassa vuodelta 2009 oleva uusiutuvan energian direktiivi. Direktiiviin lisättiin vuonna 2015 uusia vaatimuksia, joilla pyrittiin vähentämään elintarviketuotannon riskiä jäädä bioenergian jalkoihin. Biomassaa voidaan käyttää suoraan lämpövoimalaitoksissa sekä liikenteen käyttämän biopolttoaineen tuottamiseen. Tämänhetkisessä lainsäädännössä biopolttoainetta säännellään ympäristökriteereillä, joilla pyritään siihen, että niiden käyttö on ympäristön kannalta kestävä. Lisäksi jäsenvaltioiden käyttöön on laadittu ohjeistuksia biomassan käytöstä lämpövoimalaitoksissa. Kriteereissä asetetaan muun muassa vähimmäismäärä kasvihuonekaasupäästöjen vähennykselle ja suljetaan pois tietyt tuotantoalueet. Kriteerit koskevat sekä EU:n ulkopuolelta tulevaa että EU:ssa tuotettua biomassaa.

Toinen bioenergian käyttöön liittyvä näkökohta on mahdollisuus antaa taloudellisia kannustimia tukina tai maksuvapautuksina. Tässä painotetaan sitä, etteivät säännöt syrji eri energianlähteitä ja toimittajien välistä kilpailua. Kolmas näkökohta on polttoaineen laatu ja standardisointi, mikä takaa tietyn yhteneväisyyden maiden välille.

Bioenergia-alan pohjoismaiset toimijat ovat keskusteluissa Pohjoismaiden neuvoston kanssa peräänkuuluttaneet selkeitä pelisääntöjä ja ennakoitavuutta, koska tämänhetkisellä epävarmuudella on kielteinen vaikutus investointeihin. Ne ovat myös todenneet, että luonnonolot biomassan käytölle ovat Pohjolassa pitkälti yhtenevät, joten Pohjoismaille on etua siitä, että ne koordinoivat politiikkaansa mitä tulee alaa koskeviin EU-säädöksiin. Yhteispohjoismaiset sähkömarkkinat puhuvat myös alan pohjoismaisen koordinoinnin puolesta. Lisäksi painotetaan sitä, että biomassan tuontia koskevat samat kestävyyttä koskevat säännökset ja kestävyyskriteerit. Muutoin vaarana on se, että paikalliset tuottajat häviävät kilpailun ja ympäristölle koituu haittoja.

Yllä olevan perusteella on syytä esittää seuraava kysymys Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan hallituksille:

- Tekevätkö hallitukset yhteistyötä tai onko niillä suunnitteilla tehdä yhteistyötä ja koordinoida näkökantojaan, jotta voidaan taata se, että biomassan käyttöä koskeviin EU-säädöksiin tehtävissä muutoksissa huomioidaan riittävällä tavalla Pohjoismaiden intressit alalla?

Vastaus kysymykseen

Pohjoismaat hyödyntävät bioenergiaa laajasti ja järjestelmä on hyvin kehittynyt. Sekä polttoaineena käytettävä raaka-aine että sen käyttöala on sopeutettu kunkin maan edellytyksiin. Pohjolalla on hyvät edellytykset kulkea eturintamassa ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, lisätä uusiutuvan energian käyttöä ja olla mukana kehittämässä kestävä bioenergiaa vahvasti myös jatkossa.

EU:n komissio on ilmoittanut, että se tulee vuoden 2016 loppupuolella antamaan esityksen bioenergian kestävyyspolitiikasta. Pohjoismaiden hallitukset tulevat analysoimaan esityksen tarkkaan ja etsimään kaikki mahdollisuudet, jotta ne voivat yhteistyössä – sekä Pohjolassa että sen ulkopuolella – vaikuttaa siihen, että Pohjoismaiden mahdollisuuksia edistää kestävä bioenergiaa vahvistetaan.

Pohjoismaiden hallitukset tekevät tiiviisti yhteistyötä uusiutuvan energian edistämiseksi Pohjoismaiden ministerineuvoston uusiutuvien energianlähteiden työryhmässä (AGFE). Työryhmän tehtävänä on tiedonvaihdon ja yhteistyöhankkeiden kautta osaltaan vahvistaa Pohjoismaiden uusiutuvan energian yhteistyötä. Pohjoismaat etsivät aktiivisesti mahdollisuuksia vaikuttaa EU:n komissioon kysymyksissä, joissa on mahdollista saada pohjoismaista hyötyä ja joissa mailla on yhteinen näkemys.

Olli Rehn
Elinkeinoministeri